

HIVOGATÁS. (Lásd a 118. lapon.)

UTAZÁS TÜNDÉRHONBAN.

— Regényes elbeszélés. —

(Folytatás.)

s még keservesebben zokogott.

— De hát beszélj már, szólt a királyleány türelmetlenül. Hiszen tudod, hogy én csak javadat akarom; ha elmondod, mi a bajod, talán segíthetek.

— Nem, nem segíthet! Én azt meg nem mondhatom, mi a bajom . . . épen csak a királykisasszonynak nem szabad megmondanom.

Ez még inkább fölcsigázta a királyleány kíváncsiságát s tovább akart kérdezősködni, de ekkorra már ott termett a nevelőnő és szigoruan szólt:

— Már megint szóba állott efféle siránkozó leánnyal? Tüstént vissza kell térnünk a palotába!

— De hiszen én ezt a leánykát régen ismerem, sokszor beszéltem vele, nagyon derék, jó leányka. Most valami szomorúság érte s én szeretnék segíteni rajta.

— Nem szükséges . . . nem lehet, felelt a nevelőnő szigoruan. És te, kis leány, ne pityeregj, hanem menj haza, és holnapig ki ne merj menni a házból!

Ezzel fogta kézen a királykisasszonyt és gyorsan visszavezette a palotába.

Hiába kérdezősködött a királyleány, nem tudhatott meg semmit. De azt már látta, hogy minap a kertész-leánykának, most pedig a libapásztor-leánynak szomorúsága valamiképen összefügg a királyi palotában uralkodó szomorúsággal. És mindenki tudja az okot, csupán ő egymaga nem.

Szüleihez akart menni, de nem eresztették; azt mondták, hogy a király és

királyné nagyon fontos dolgokkal vannak elfoglalva. Majd holnap beszélhet velök.

De másnap reggel ismét úgy bántak vele mint a minap. Mikor aranyhímzésű ruháját kívánta, a komorna azt felelte, hogy nem adhatja elő, mert a királyné elvette. Aztán ismét parancs jött a királytól, hogy egész nap szobájában maradjon, az ablakokat pedig megint elfüggönyözték.

Most már nem lehetett kétsége, hogy csakugyan valami borzasztó dolog történt a palotában. Könnyezve dőlt a pamlagra és busult, aggódott, maga sem tudhatta miért. És dél felé újra hallotta azt a zajt, dobogást, sirást, mint a minap.

Többé nem birt uralkodni nyugtalan-ságán. Épen egyedül volt a szobában, az ablakhoz sietett, félrehuzta a függönyt és kinézett.

Jól látott mindent, ami ott lent a kastély udvarán történt; de bár jól látta, eleinte meg nem érthette, csak bámult ijedten és reszketve.

Az udvar tele volt katonákkal és báméskodó néppel, de mindenki rettegő arccal lehetőleg a fal közelébe igyekezett huzódni. A nagy lépcső tetején pedig a király és a királyné álltak, sápadtan, nyugtalanul tekintve egy a lépcső alján álló idegen lényre. Ez egy óriási fekete bika volt, mely haragosan toporzékol, úgy hogy az egész palota rengett belé; szemei tüzesen karikáztak s borzasztó szarvaival fenyegetőleg öklelőzött.

A királyleány meglepetve s csodálkozva nézte a szörnyeteget, de még inkább csodálkozott azon, ami következett. A palotából egy leánykát vezettek elő, s a királyleány hamarjában szinte megza-

varodott s azt hitte, hogy ő maga az. Mert az a leányka egészen olyan természetű volt, és épen azt az aranyos ruhát viselte, melyet a királykisasszony reggel fel akart öltetni, de nem kapott meg. De hogy ki lehetett az a leányka, nem tudhatta meg, mert arcza sűrűn le volt fátyolozva.

Mikor a szörnyeteg a leánykát megpillantotta, iszonyut bömbölt, úgy hogy az egész népség majd holtra ijedt. A leányka s a többi asszonyok keserves zokogásra fakadtak, de ez nem sokáig tartott, mert a szörnyeteg nyugtalanul kapálózott, aztán első lábaira térdelt. Ekkor a leánykát fölültették a szörnyeteg hátára s miután a leány megragadta a bika szarvait, hogy le ne essék, a szörnyeteg felugrott s borzasztó bömböléssel kirohant a kapun. Csakhamar eltűnt a leánykával együtt.

Ennyit látott a királyleány az ablakból. Épen akkor zaj hallatszott a szomszéd teremből, hirtelen lebecsátotta tehát a függönyt, visszaült helyére és mikor udvarhölgyei beléptek, arany lapdáival játszva találták, mint rendesen.

Most már nem kérdezősködött, de azt sem árulta el, hogy látott valamit.

Este a király és királyné ismét nagy szeretettel fogadták leányukat s több nap mult csöndesen. De a királykisasszony nem volt többé olyan vig, mint azelőtt, s addig-addig gondolkozott a fölött, a mit látott, míg végre is, ő legalább azt hitte, kitalálta az igazat. De még mindig nem szólt s várta, hogy egészen bizonyos legyen benne.

Egy este a királykisasszony ott ült az édes anyja mellett, midőn a király egészen izgatottan lépett be s leányát a

sötétben nem látván, kétségbeesett hangon így szólt a királynéhez:

— Már megint nem sikerült! Azt a szörnyeteget nem lehet elámitani!

A királyné integetett a királynak, hogy ne szóljon, de a király nagy fölindulásában nem vette észre s tovább beszélt:

— A szörnyeteg újra megjelent és fenyeget, hogy elpusztítja egész birodalmamat, ha nem adjuk oda az igazi királyleányt, a mi kedves egyetlen gyermekünket! Most még dühösebb, mint azelőtt, egész vármegyéket elpusztított, a vetéseket elgázolta, a népet elüzte a falvakból. Most mit tegyünk? A nép zugolódik, hogy tovább már nem tűrheti ezt a borzasztó csapást. A libapásztor-leányt az utszélen találták elájulva s mikor magához tért, épen azt beszélte, amit a kertészleány. A szörnyeteg rettenetesen felbőszült, mikor észrevette, hogy megcsaltuk. Most mit tegyünk? Drága leányunkat csak nem adhatjuk oda?

Ekkor vette észre a király, hogy leánya is ott van és hallotta szavait. A királyleány már körülbelől megértette az egészet s nem rémült meg, sőt kívánta, hogy most már mondjanak el neki minden. És miután a titok már úgy is el volt árulva, tehát elbeszélték neki az egész szomorú történetet.

Több héttel ezelőtt történt, hogy az a szörnyeteg, mely a minap ott volt a királyi palota udvarában, az ország egy távoli részében megjelent. Rettenes pusztítást vitt végbe, fákat döntött ki, házakat rombolt szét, minden vetést tönkre gázolt s halálos rettegésbe ejtette a népet. Eleinte el akarték üzni, de csakhamar

meggyőződtek, hogy nem birnak vele; tehát könyörögni kezdtek hozzá. És a szörnyeteg azt felelte, hogy békében hagyja az országot, ha a király feleségül adja neki egyetlen egy leányát.

Hirnököket küldtek tehát a királyhoz s tudtára adták a veszedelmet. A király természetesen nagyon megboszankodott a szörnyeteg vakmerőségén s egész hadsereget küldött ellene, hogy fogják el, vagy öljék meg. De hiába vonultak ki a legbátrabb és legügyesebb vitézek, a szörnyeteggel nem boldogulhattak, mert semmiféle fegyver nem fogott rajta. Ha száz megszáz nyilat, lándzsát dobtak is feléje, — mind lepattant róla s a szörnyeteg csak annál borzasztóbban dühöngött s mindenkint agyontiport, a ki utjába akadt. És ha épen nem volt kedve szembeszállni üldözőivel, egyet fordult, elfutott, s oly csodás gyorsasággal szaladt, hogy egy pillanat alatt eltűnt szemeik elől s egy-két órával később már egészen más vidéken jelent meg és folytatta pusztításait.

Nem lehetett többé semmi kétség, hogy ez nem valami közönséges állat, hanem titkos hatalommal bíró szörnyeteg; a nép tehát annál inkább rettegett és egyik hirnök a másik után indult a királyhoz, hogy segítsen a bajon, mert különben a nép föllázad.

A király tehát összehívta legbölcsebb tanácsosait és hosszan tanakodtak, mi tevők legyenek, hogy az országot megszabadítsák a veszedelemtől. A király könynyezve kérte őket, találjanak ki valami módot, hogy ne legyen kénytelen odaadni egyetlen gyermekét annak a borzasztó szörnyetegnek. A király tanácsosai maguk

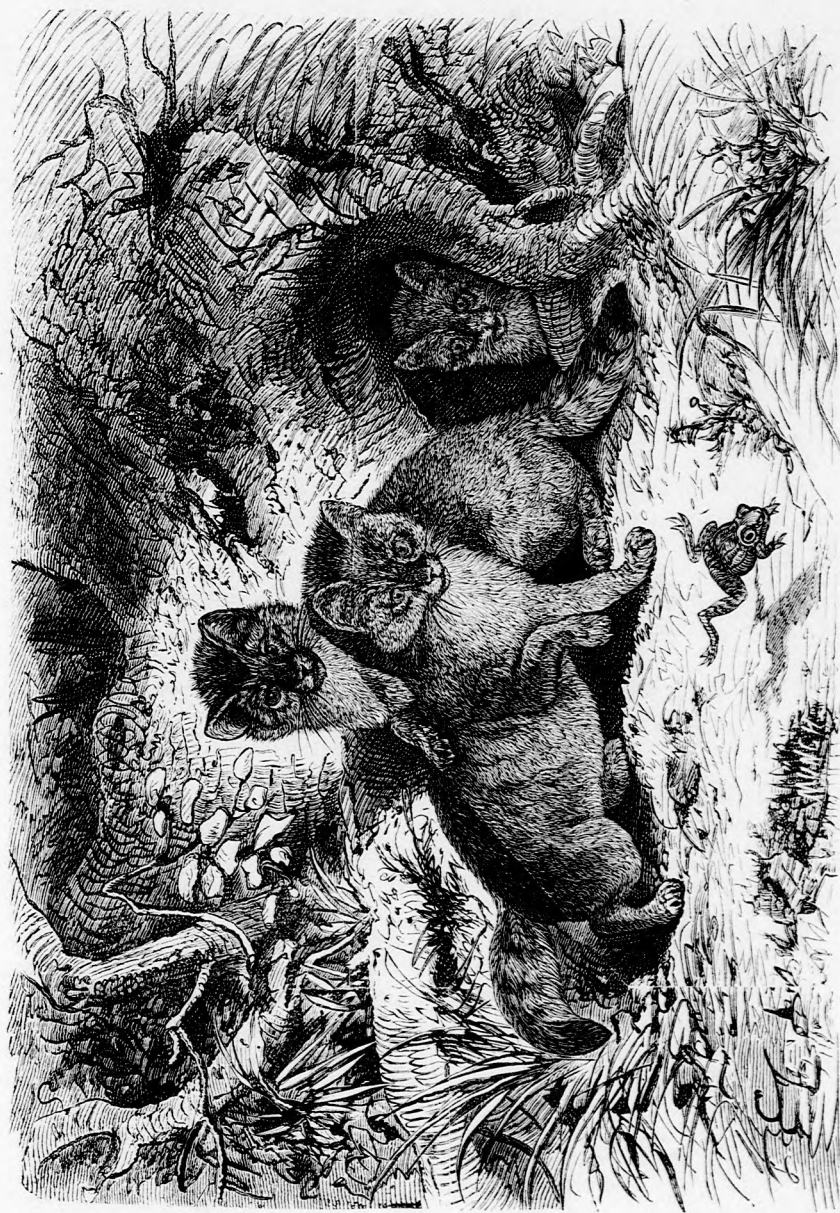
is el akarták ezt kerülni, mert mindenki nagyon szerette a csodaszép, nemes szívű királykisasszonyt és megborzadt a gondolatra, hogy a kedves leányka a szörnyeteg hatalmába jusson. Sokáig tanakodtak tehát s végre egyikök így szólt:

— Erőszakkal nem győzünk a szörnyeteg ellen, azt már látjuk. Tehát kísértjük meg a fortélyt. Izenjük meg neki, hogy teljesítjük kívánságát, oda adjuk neki a királyleányt, jőjjön el érte. De azért nem adjuk oda az igazi királykisasszonyt, hanem keresünk egy más leánykát, aki körülbelől olyan korásu és termetű, felöltöztetjük a királykisasszony ruhába, arczát eltakarjuk sűrű fátyollal s úgy adjuk neki. A szörnyeteg soha sem látta a királykisasszonyt, tehát nem veszi észre a fortélyt.

E tanácsot mindnyájan nagyon bölcsnek vélték s a király is megörült, de kikötötte, hogy senkit sem szabad kényszeríteni az áldozatra, csak ha jószántából akad valaki, aki odaadja leányát, akkor hajtják végre a tervet. De ez nem okozott semmi bajt, mert a királyt mindenki szerette s alig tudták meg az emberek, miről van szó, mindjárt akadtak többen, a kik késznek nyilatkoztak feláldozni gyermeküket az ország és királyleány megmentése végett. A sok közül legelőször e kérésleánykát választották ki, mert ez hasonlított leginkább a királyleányhoz.

Megizenték tehát a szörnyetegnek, hogy teljesítik kívánságát, a királykisasszony előtt pedig gondosan titkolták az egész dolgot, hogy még csak sejtelve se legyen arról, mi történik körülötte. Any-

(Folytatása a 118. lapon.)

VAD MACSKÁK. (Lásd a 119. lapon.)

(Folytatás a 116. laphoz.)

nyira szerették, hogy a szomoru eseménynek még hírével sem akarták elbusítani, mert tudták, hogy jó szive nem birná elviselni, hogy ő miatta más legyen a szörnyeteg áldozata. Ezért azon a napon, melyen a szörnyeteg először jött a palotába, a királyleányt elzárták szobájába, hogy ne lásson semmit. A kertészleányt felöltöztették a királykisasszony ezüstös ruhájába s felültették a szörnyeteg hátára, a király és a királyné sirtak, mintha igazán az ő leányukat vinné el a szörnyeteg s mikor ez aztán, hátán a leánnyal, elrohant, mindenki nagyot lélekzett és azt hitte, hogy immár elmúlt a veszedelem.

A szörnyeteg pedig szélgyorsasággal rohant tova zsákmányával, hegyen-völgyön, tüskön-bokron keresztül, átuszva nagy folyókon, végigtörve sűrű erdőkön, mig végre estefelé megállt és megszólalt ilyképen:

— Szép leány mátkám, mondd igazán, vajjon mit csinálnál, ha most otthon volnál?

A kertészleányka ijedtében bizony egészen elfeledte, hogy ő a királyleány szerepét viseli. Egészen őszintén felel tehát:

— Ilyenkor készitem atyámnak a vacsorát.

— És ki az atyád?

— A király kertésze.

Erre a szörnyeteg iszonyuan elbődült s aztán így szólt:

— Tehát te a kertész leánya vagy s nem a királykisasszony! Meg akartatok csalni? Ezért meglakoltok! (Folyt. köv.)

Hivogatás.

(Képpel a czimlapon.)

JÖSZTE verébke, gyere be,
Jó meleg van ám ide be,
Morzsikát szórunk mi neked,
Tömjed meg véle kis begyed.

AZ ÉSZAKI FÉNY.

(Képekkel a 124. és 125. lapokon.)

SÖTÉT éjszaka idején néha-néha, de nagyon ritkán, (megesik, hogy csak tízévből egyszer) csodás tüneményt látunk az égboltozat északi részén. Izzó vörös fény tűnik fel s elborítja az egész eget, mint mikor a nap leszállóban van; de tudjuk, hogy a nap nem lehet, mert az már rég leáldozott s aki a fényt megpillantja, legelőször arra gondol, hogy valami óriási tűz tört ki valahol nem igen messzire és a lángok fénye tükröződik vissza a felhőkön. De csakhamar belátja, hogy az nem lehet, mert a fény csodásan játszik, hol kisebb, hol nagyobb sugarakat lövel déli irányba s néha lassan halványul el, néha azonban hirtelen eltűnik.

Régebben nagy rettegés fogta el az embereket, mikor e nagyszerű tüneményt látták. Mindenféle babonát hittek róla s háborut, inséget jósoltak belőle. De mi most már tudjuk, hogy e gyönyörű fény nem egyéb, mint természeti tünemény, melyet északi fénynek nevezünk, azért, mert a föld északi sarkán van igazi hazája s onnan terjed el néha-néha egészen mihozzánk.

Messze északon, a jeges tenger vidékén nemcsak szörnyű hideg uralkodik, hanem évenként több hétig teljes sötétség is. Heteken, sőt hónapokon át nem kél ott fel a nap s vak éjszaka van folytonosan. Az ott lakó kevés ember s az ott járó hajósok egyedüli vigasztalása ilyenkor az északi fény. A sötétségben észak felé hirtelen vörös fény támad, óriási láng látszik

elborítani az eget s e fény aztán annyira megvilágítja a földet, mint a telihold. És e vörös fényözön gyakran elsugárzik a északi sarkvidéktől sok száz mértföldnyire, egészen mi hozzánk és amit ott a sarkvidéken mindennap látnak, azt mi mint ritka természeti tüneményt bámuljuk.

Hogy mi okozza az északi fényt, azt a tudósok egész bizonyossággal még nem derítették ki; csak azt tudjuk, hogy összefügg a föld delejességével, (amiről majd ha nagyobbak lesztek, fogtok sok érdekes dolgot olvasni és tanulni.) Hozzánk csak a rendkívüli erővel feltűnő északi fény hat el s ilyenkor csodáljuk nagyszerű szépségét és sokféle változatait. Néha mint óriási lángözön borítja el az északi égboltozatot s a lángból hosszú sugarak cikáznak; máskor roppant gyűrű tűnik fel s ebből törnek ki a tűzsugarak. Hazánkban kilencz évvel ezelőtt láttuk az utolsó nagy északi fényt s ez oly nagy volt, hogy még tőlünk több száz mértföldnyire délre fekvő országokban, Afrikában és déli Ázsiában is látták.

VAD MACSKÁK.

(Képpel a 117. lapon.)

MIKOR a vadász télen az erdőben őzre, rókára les, néha hirtelen megzörren feje fölött a fa s ha föltekint, villámgyorsan iramodni lát egy kis állatot föl a fa legtetejére. Nem mókus, mert a mókus minden ügyessége mellett sem oly gyors; a vadász rögtön megismeri, hogy vadmacska s ugyancsak örül, ha még célba veheti és lelőheti. Mert a vadmacska ritka zsákmány, bundája pedig igen beces, de csak ha télen lövik, mert nyáron nagyon hullatja a szőrét.

A vadmacska közeli atyjafi a mi szelid házi cziczánknak s hozzá teljesen hasonló külsejű, csak valamivel nagyobb. Színe barnás szürke, sötét csíkokkal tarkázva, szeme zöldes sárga s vad tekintete elárulja vérengző természetét. Mert a vad-

macska nem olyan hizelgő, kedveskedő jószág, mint szelid rokonai, melyeket kis gyermekek szeretnek czirógatni; a vadmacska igazi ragadozó vadállat, mely valószínű réme a kisebb vadaknak s bár nem igen erős, mégis veszedelmes, mert az erőt ravaszással pótolja.

Hallása, látása' és szaglása rendkívül éles és már messziről veszi észre, akár ellenség közelit, akár olyan állat, melyet zsákmányul ejthet. Oly nesztelenül és gyorsan suhan ide-oda, hogy lehetetlen észrevenni, vagy meglapul a fa ágán s mert szőre épen olyan színű, mint a fa kérge, nem ismerhetni föl. A vadász gyanutlanul megy el mellette, a fiatal őzikék, nyulak stb. nem sejtenek semmi roszt, mig nem hirtelen a magasból hátukra ugrik és agyonmarja őket. A fákon pihenő madarakat is ügyesen megkaparítja és fölfalja.

A nappalt rendesen odújában pihenve tölti s itt neveli föl kicsinyeit is, melyeket gondosan táplál és hősiezen megóv minden veszedelem ellen. Szembeszáll az emberrel is és rendkívüli fürgesége miatt veszedelmes ellenség, mert harapása súlyos sebet okozhat. A kicsi vadmacskák ép oly csinos, kedves kis bohók, mint a szelid kis cziczák s vidáman játszógnak békával, egérrel, melyet anyjuk hoz nekik. Alig lehetne hinni, hogy olyan vérengző vadállat válhatik belőlük, hogy nem lehet őket megszelidíteni. Pedig nem lehet. Többször tettek már kísérletet egészen fiatalon elfogott vadmacskákkal; de ezek, mihelyt felnőttek, csak olyan morgó, vérengző természetűek lettek, mintha a vadonban nőttek volna fel. Akármédig tartjuk őket fogva, nem szelidülnek meg s nem barátkoznak meg az ember társaságával.

Épen rendkívüli vadsága miatt csak oly nagy erdőken tanyáz, hol ritkán jár ember s hol nem igen háborgatják rabló mesterségében.

Vad Laczi és a holló.

Befagyott a nagy tó
Azon csuszkál Laczkó —
De ni! Megáll most egyszerre:
— Ej, ej, úgy mond, holló!

Hej, holló barátom,
Bus vesztedet látom!
Laczi a nád-töbe engyes
Papiros csigát nyom.

Darab huskát tesz be,
Holló veszi észre.
Aztán Laczi vissza vonul
A nád mögé lesbe.

Holló oda rebben —
Valj, mi lehet ebben?
Mintha bizony huska volna
Ebben a tekeresben.

Fejét bele dugja —
Jaj, csak mostan tudja,
Hogy rászédtek szegény fejét —
A harag elfutja.

Vergődik az árva,
Vergődik — hiába!
Tán örökké tart már az ő
Világtalansága!

Sikos a fagyos tó,
Erre számít Laczkó —
És csakugyan hanyatt esik
Rajf a szegény holló.

Laczi oda setten —
A holló elreppen.
Ropp! . . szakad a jég alatta,
Hídeq vízbe esebben.

Hát bizony megjárta! . .
Oda lett ruhája —
Hídeq törté s meggyőfőrté
Három hetes nátha.

A KIS GALYSZEDŐK.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

BBEN Zsuzsánna asszony is bizott, de föltette magában, hogy majd megkérdezi magától Palitól is. Addig is azonban főzte a jó vacsorát; de ezzel még el sem készült, mikor az udvaron felhangzott a Pali szava. Kiszaladtak eléje, de ugyancsak meghökkentek, mikor látták, mit hoznak Pali és Peti a szánon. Nem fával volt az megrakva, hanem egy ember feküdt rajta; szinte kék volt már s megdermedve a hidegtől. Zsuzsánna asszony azonban nem sokáig habozott; látta, hogy itt valami baj van s nem is sokat kérdezősködve sietett segíteni az idegen be-
tegen.

Ki volt az idegen? Azt Pali maga sem tudta.

Mikor Petivel másodszer kiment az erdőre, egyenesen ama hely felé tartott, hol a fát hagyta volt. Peti is vigan segített a fa fölrakásában. Egyszerre azonban elsápadt és ijedten sugta Palinak:

— Hallottad?

— Mit?

— Itt jár valaki . . . én hallottam . . . mintha valaki sirna vagy sohajtana . . . talán az erdei kísértet!

— Ugyan legyen eszed! felelt Pali nevetve. Hát nem tudod, hogy az efféle mind csak mese? Bizonyosan a szél zörgette a fákat.

Peti a fejét rázta, de aztán csak folytatták munkájukat. Egy-két perc múlva azonban Peti még inkább összerendezent s most már Pali is megvallotta, hogy csakugyan hallott valamit.

— Meneküljünk! szólt Peti s maga azonnal futásnak eredt.

Pali is futásra gondolt egy perczig, de aztán mégis maradt. Mért szaladjon el? Hiszen ha van itt valaki, őt nem bánthatja; még attól sem félhet, hogy kirabolják, mert hiszen nincs nála egy árva fillér sem. És hátha épen megfordítva, bajban van valaki, segíteni kell rajta? Hangosan kiáltá tehát:

— Van itt valaki?

Figyelmesen hallgatózott s mintha e szót hallotta volna:

— Segítség!

Gyorsan futott abban az irányba, melyből a hang hallatszott s gondosan körülnézegetett. Már sötétedett, de a fehér havon könnyű volt mindent fölismerni. Pali alig ment husz lépésnyire, midőn egy bokor tövében mozogni látott valamit. Oda siet s látja, hogy egy öreges ember fekszik ott.

— Mi a baja? Mért fekszik itt a hóban? kérdé Pali, lehajolva az idegenhez. Hiszen megfagy ebben a nagy hidegben, ha elalszik.

Az idegen mereven nézett rá megüvegesedett szemével s látható erőfeszítéssel dadogá:

— Segítség . . . mentsenek meg!

Pali nem tudta, mi baja lehet a szegény embernek, de azt tudta, hogy ha itt hagyja az erdőben, éjjel a csikorgó hidegben megfagy. Egy pillanatig gondolkozott, mit tegyen vele. Nem tudott okosabbat kitalálni, mint hogy a számkára fekteti és lehetőleg gyorsan haza viszi; otthon aztán majd gondoskodhatnak segítségről. Derékon fogta tehát az idegent és biztatólag mondá:

— Ne féljen semmitől . . . majd segítünk, csak álljon fel és jöjjön velem a szánhoz . . . nincs messze, majd aztán beviszem a faluba.

De az idegen nem mozdult. Látszott, hogy akarna, de csak rángatózott, nem bírta többé kezét-lábát. Pali tehát nem sokat habozott, hanem nagy erőfeszítéssel fölemelte és elvonszolta a szánhoz. A már fölrakott fát lehányta, a beteget végig fektette a szánkán, aztán megindult vele hazafelé. Midőn az erdő szélére ért, meglátta Petit, ki ott leste, hogy mi fog történni Palival.

— Jöjj ide, Peti, segíts, hogy mielőbb haza érjek. Ketten gyorsabban húzhatjuk.

Peti nagyot bámult, mikor a szánon megpillantá a mozdulatlan embert. De mert jó fiu volt, szívesen segített s ketten szinte szaladva húzták a szánt, miközben Peti kíváncsian kérdezősködött, kicsoda, micsoda, az az idegen. Pali persze nem sokat tudott mondani.

— Csak azt látom, hogy mentül előbb segíteni kell rajta, azért hát csak siessünk!

— Tudod-e Pali, szólt Peti egy kis idő múlva, mégis szerencse, hogy nem ijedtél meg mindjárt, mint én . . . különben ez a szegény ember odaveszett volna. És én nem is tudtam volna, mit csináljak vele, ha magam találom ott.

Pali erre csak vállát vonogatta. Igazán bátor és jószívű fiu volt s amit tett, azt olyan természetesnek találta, hogy eszébe sem jutott gondolkozni rajta. Csak arra törekedett, hogy a szerencsétlen emberrel mentül előbb hazaérjen. Nemsokára el is jutottak a ház elé s anyja és

Boriska, mint láttuk, ugyancsak bámultak a dolgon.

Zsuzsanna asszony megtapogatta az idegent s így szólt:

— Azt hiszem, ez a szegény ember félig meg van már fagyva, de még lehet rajta segíteni. Gyorsan dörzsölni kell, még megmenthetjük.

A jó emberek rögtön hozzáfogtak s fáradságuk nem is volt hiába. Az idegen lassanként fölocsudott s végre lábra is birt állani; még tántorgott kissé, de perczről perczre jobban vissza nyerte erejét s hálásan mondá:

— Az Isten áldjon meg jószágokért! Nektek köszönhetem életemet! És most engedjétek meg, hogy még néhány perczig itt pihenhessek . . .

— No persze, néhány perczig! szólt Zsuzsanna asszony. Csak nem hiszi talán, hogy ilyen állapotban kieresztjük a házból? Üljön szépen ide a kályha mellé, mindjárt hozom a vacsorát . . . nem lesz valami nagy lakoma, mert szegény emberek vagyunk, de a mink van, szívesen megosztjuk s meglássa, hogy megerősödik majd, ha egy kis meleg ételt evett.

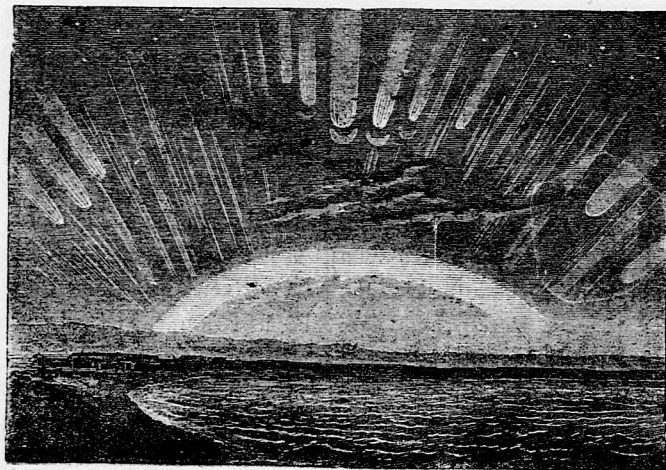
Boriska váltig szerette volna most már megtudni, ki ez az idegen? De ha anyja nem kérdezősködött, ő sem merte tenni. Az idegen tehát csöndesen leült a kályha mellé, Zsuzsanna asszony pedig sietett a konyhába, hogy mielőbb elkészítse a vacsorát. Mellette volt Pali is és a félig nyitott ajtón át hallani lehetett, mikor Zsuzsanna asszony így szólt:

— Pali fiam, majd el is felejtettem kérdezni, nem jártál-e valahol tilosban a fáért?

— Oh dehogy, anyácskám! Tudom én jól, hol szabad száraz galyat gyűjteni; nem nyulok én a máséhoz.

— Ne is tedd, kedves fiam. Szegények vagyunk, de ne mondhasa senki, hogy nem járunk becsületes uton. És ne feledd, kedves fiam, hogy a ki apró dolgokban kezd roszt cselekedni, nagyon végzi s gyakran nem tud többé visszatérni a jó utra, még ha akarna is. Így járt bol-

dogult atyátok egy jó pajtása, ki fiatal korában először csak pajkosságból követett el gonosz csinyeket; aztán mindinkább bele szokott s végre tömlőcbe került. Mikor kiszabadult és visszajött, őszintén megbánta bűnét és szeretett volna becsületesen megélni, de senki sem bizott többé benne, úgy hogy újra rossz utra akart térni; ekkor atyád azt tanácsolta neki, hogy vándoroljon el idegen vidékre, vala-

AZ ÉSZAKI FÉNY GYÜRÜS ALAKBAN. (Lásd a 118. lapon.)

mely nagy városba s ott dolgozzék, mint becsületes ember. El is ment és azóta semmit sem hallani róla. Szegény Kondor Miska, ki tudja mi lett belőle!

Ha látták volna, hogy odabent az az idegen milyen meghatottan hallgatja e szavakat, talán mindjárt gyanakodtak volna. De nem vette észre senki s nem sokára együtt ültek mindnyájan az egyszerű, de jóízű vacsoránál. Az idegen is ugyancsak jóízűen falatozott s mintha új

életet nyert volna, szemlátomást üdült a jó meleg étel elköltése után. Vacsora közben keveset beszéltek; de mikor a vacsorának vége lett, az idegen így szólt Zsuzsánna asszonyhoz:

— Az imént akaratlanul is hallottam, hogy bizonyos Kondor Miskát emlegetett. Nagyon kérem, mondja el, mit tudnak itt róla?

— Hogyan, hát ismerni? kérdé Zsuzsánna asszony meglepetve.

— Tud
Zsuzsán
figyelmesebb
a mint jól
valamit, de n
— Isme
kozott vele?

könnyezve.
fiu mentett
tizenöt év
büntől! Én
vetett embe
Volt n

— Tudok; jól ismerem!

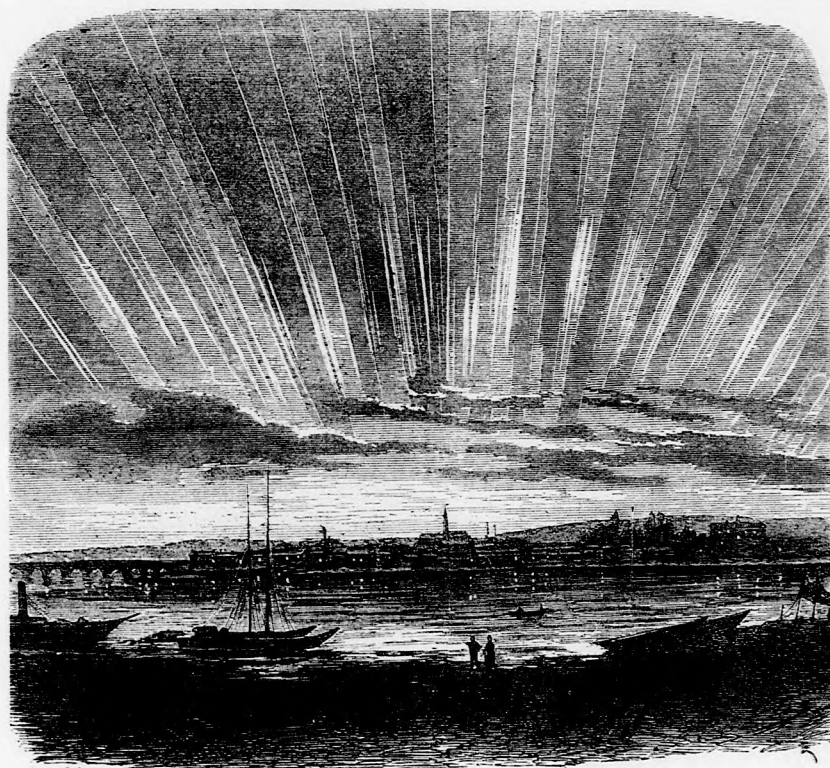
Zsuzsánna asszony csak akkor kezdte figyelmesebben nézegetni az idegent. És a mint jól megnézte, sejteni kezdett valamit, de még nem merte kimondani.

— Ismeri? És honnan? Hol találkozott vele?

— Hol? Hát . . . hát legutoljára Budapesten volt. Onnan utra kelt . . . és most . . . most . . .

— Most itt van! szölt hirtelen Zsuzsánna asszony. Igen, most már megismerem . . . Ön az, ugy-e?

— Igen, én vagyok! felelt az idegen

AZ ÉSZAKI FÉNY LÁNG ALAKBAN. (Lásd a 118. lapon.)

könnyezve. Én vagyok, kit most ez a derék fiu mentett meg a haláltól, ugy mint tizenöt évvel ezelőtt atyja megmentett a büntől! Én vagyok a hajdani gonosz, megvetett ember!

Volt nagy nagy öröm és csodálkozás.

Aztán Zsuzsánna asszony kérdezte, hol járt annyi idő óta s miként jutott abba a veszedelembé, melyből Pali megmentette?

— Nagyon röviden elmondhatom. Mikor tizenöt esztendővel ezelőtt igaz barátom jó tanácsával és pénz-segélyével el-

mentem e faluból, egyenesen a fővárosba mentem s ott kerestem és találtam is munkát. Ott éltem és dolgoztam azóta, de végre vissza vágytam szülőföldemre, itt akartam befejezni öreg napjaimat. Sokszor felkészültem az utra, de mindig visszatartott a félelem, hogy itt talán még mindig mint gonosztevőt fognak fogadni s megvetett ember leszek. De utoljára mégsem birtam ellenállni és elhatároztam, hogy akármit beszélnek rólam, haza megyek. Utnak indultam tehát s szerencsésen el is jutottam az erdőn túl fekvő faluig. Onnan neki indultam az erdőnek, azt hittem, hogy még emlékszem az utra, melyet hajdan jól ismertem. De csalódtam. Eltévédtem s egész nap bolyongtam az erdőben; a szörnyű hideg, az éhség, félelem mindinkább elzsibbasztot a erőmet s végre összerogytam. Ott veszttem volna, ha a derék Pali meg nem ment.

— Most már kétszeresen örülök, hogy meg nem ijedtem, szólt Pali őszinte örömmel.

— Én pedig hálás akarok lenni, szólt Kondor Miska. Mondtam, hogy itthon akarok ezentul élni. Nincs itt semmi rokonom, fogadjanak be házukba mint testvért. Nem leszek ám terhökre, nem jöttem üres kézzel. Mézzék!

Ezzel zsebébe nyult és pénzzel teli tárczát tett az asztalra; mikor pedig látta, hogy Zsuzsánna asszony ijedten néz rá, így szólt ismét:

— Ne ijedjen meg, nem bűnös pénz ez, hanem tizenöt évi becsületes munkagyümölcse. Büszke vagyok reá!

Ugy történt, mint Kondor óhajtotta. Ott maradt Zsuzsánna asszony házában s

Palit, Boriskát és Mariskát gyermekeinek fogadta. Vett szép házat, telket és azután jó módban, elégedetten éltek. Az emberek, látva, hogy a hajdani bűnösből becsületes ember lett, megbocsátottak neki s megszerették s az öreg Kondor aztán a becsület utján nevelte fogadott gyermekeit is, kik soha sem feledték el ezt az emlékezetes erdei kirándulást.

A VILÁG URA.

— Öskori regé. —

NAGY hadvezérek között, kiknek tetteit a történelem örök emlékül följegyezte, egyik leghiresebb nagy Sándor, a hatalmas hódító, kinek az akkor ismert világ fele már meghódolt s ki bizonyosan meghódította volna még a többi országokat is, ha hirtelen meg nem hal. Mikor meghalt, még csak harminczkét éves volt, tehát még egészen fiatal ember, úgy hogy mai napig is csodálkozunk, miképen tudott oly rövid idő alatt annyi birodalmat meghódítani. Alig néhány év alatt ura lett egész Görögországnak, Kis-Ázsiának, Egyptomnak, Perzsiának és egészen Keletindiaig elhatolt Ázsiában. (Nézzétek meg a térképen.)

A legyőzött királyok egész sora vette körül s reszketve várta parancsait; messze földről, száz meg száz mértföldnyiről jöttek követségek idegen népektől, hoztak neki dús ajándékokat és kérték kegyelmét, hire pedig az egész világot betöltötte. Mindenféle csodákat beszéltek róla, mert nem tudták felőle elhinni, hogy csak olyan ember, mint a többi halandó emberek. Mikor

pedig meghalt, játékosabb regé ilyen érdekes mondani.

Mikor a győzte a perzsák, hogy még Sándor pedig

— Megy mig el nem jhoz. Azt is fö

És vezet tovább, mig jutott. Napról lett a táj, ny sem állatnak, nyomult elő aludtak, ő to számítgatta, eddig. Vizsg egy éjjel így

— Már végétől. Maj

Másnap pusztaság vele beszé futott; de sereg is foly hódol és kö gyelmeért.

— H sivatagban Hadd jöjje

Föltet vezéreitől

A köv dékokat, r egyszerű, j

pedig meghalt, akkor már épen a legsajátságosabb regék keletkeztek felőle. Egy ilyen érdekes regét akarok nektek elmondani.

Mikor a hatalmas hóditó már legyőzte a perzsa királyt is, vezérei kérdezték, hogy még tovább akar-e menni? Sándor pedig büszkén felelé:

— Megyek egészen a világ végeig, míg el nem jutok a mennyország kapujához. Azt is fölnyitom.

És vezette seregét tovább, mindig tovább, mignem egy végtelen sivatagba jutott. Napról-napra kopárabb, szomorúbb lett a táj, nyoma sem volt sem embernek, sem állatnak, de azért Sándor csak tovább nyomult előre. Éjenként, mialatt katonái aludtak, ő tovább szötte hóditó terveit s számítgatta, fontolgatta, hova jutott már eddig. Vizsgálta a csillagokat, a holdat s egy éjjel így szólt:

— Már nem lehetek messze a világ végétől. Majd meglátjuk, mit találunk ott.

Másnap reggel jelenték neki, hogy e pusztaság lakosainak követsége kíván vele beszélni; a nép eddig folyton futott; de mert látta, hogy a hóditó sereg is folyton utána nyomul, tehát meghódol és könyörög a hatalmas király kegyelmeért.

— Hogyan? Hát laknak emberek e sivatagban? szólt Sándor csodálkozva. Hadd jöjjenek elém, szeretném látni őket.

Föltette koronáját, trónusára ült és vezéreitől körülvéve fogadta a követséget.

A követség nem hozott gazdag ajándékokat, nem is volt fényesen öltözve; egyszerű, jámbor emberek voltak és Sán-

dor legelőször is azt kérde tőlük, mi a neve ennek az országnak, melyben élnek?

Ez a világ vége, felelé az egyik követ. Rajtunk túl már nem találsz embereket.

— De hát ti hogy éltek meg itt? Hiszen nem láttam se falut, se várost, de még csak egy sátrat sem.

— Oh, nekünk affélére nincs is szükségünk. Egyszerű szegény emberek vagyunk, alszunk a szabad ég alatt, megélünk holmi gyökerekből s nincs más kívánságunk, mint hogy békében maradhassunk.

— No's, tőlem ne féljete, szólt Sándor kegyesen. Hiszen nem is volna érdemes veletek bajlódni, olyan szegény koldusok vagytok. Lukább még én ajándékozzak meg. Mondjátok meg őszintén, mit kívántok és én megadom.

A követek sokáig néztek egymásra s végre a legöregebbik azt felelé, hogy nem kell nekik semmi sem.

— No csak gondoljátok meg jobban, szólt a büszke hóditó. Hátha mégis akad valami kívánságotok.

Ekkor az egyik követ hirtelen megszólalt:

— Igenis; mindnyájan kívánunk valamit s te megadhatod, mert hallottuk, hogy élet és halál ura vagy. Tehát adj nekünk halhatatlan életet.

Sándor elsápadt.

— Miféle oktan beszéd ez? Hiszen azt magamnak sem tudom megadni! Én is meghalok, mint más ember.

— Hogyan? Te is meghalsz? szólt a követ megvetőleg. Akkor hát miért kívánod, hogy minden ember porba hulljon előtted? Hiszen te is csak ember vagy, mint mi többiek.

A hatalmas hódítót boszantotta ez a beszéd, kikergette a követeket, aztán folytatta utját seregével.

Nem sokára egy óriási falhoz ért, mely elzárta az utat. A falban kapu volt s amint a katonák e kaput döngették, egy őszhaju, komoly arcú aggasztyán lépett ki és Sándor elé lépe így szól:

— Nagy sereggel jöttél, hogy megnyisd a Mennyország kapuját. Tudd meg, hogy fegyverrel sokat meghódítottál, de ezt nem. E kapun te is csak úgy léphetsz be, mint más emberek.

Az aggasztyán lehajolt a földre, egy kövecskét vett föl s átnyujtván a királynak, így folytatá:

— Vedd e kövecskét, térj vissza és gondolkozzál fölötte.

Ezzel visszatért a kapun s a mint belépett rajta, a kapu is eltűnt és csak az áthághatatlan fal látszott.

Sándor félig boszusan, félig meghökkenve tartá kezében a követ s nem bírta magát rászánni, hogy eldobja. Visszafordult seregével s nem volt többé kedve harczokra, hódításokra. Fáradtan, komoran törte a fejét azon, mit jelenthet az a kövecske? — s mert semmikép sem tudta megtalálni, végre összehívta a világ bölcseit, hogy fejtsék meg e titkot. Ezek meg is fejtették s ezt mondák:

— Az a kövecske ott a pusztában maradandóbb, mint a te nagy birodalmaid, melyre oly büszke vagy. Az idők vihara könnyebben elfújja, mint e kis követ.

A hatalmas hódító, ki félistennek képzelte magát, megdőbbent s ettől fogva nem tudta visszanyerni jó kedvét; csak nézte,

nézte a kövecskét, bánkódott és nemsokára meghalt. Nagy birodalma pedig azután rögtön szétbomlott.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XX. köt. 6. számában közölt rejtvény megfejtése:

»Lakatos mester.«

Helysen fejtették meg: Kepf Irén, Faschó-Moys Margit, Adler Oszkár, Kohner Aladár és Jenő, Petényi Ottó, Imre Jolán, Bachrach Ernő, Hirschler Ödön, Singer Alajos, Holitscher Sigfrid, Rédly Károly, Reiner Gyula, Fligl József, Zellerin Vilma, Gyula és Károly, Reichenfeld Frida, Beer Oszkár, Dessewffy Jenni és Aurél, Karpelesz Minka, Bazilidesz Anna és Barna, Reichard Vilma és Viktor, Missik Mihály, Mutschbacher Irénke és Edvin, Lipp Mariska, Balásfy Irén és Pál, Vész Ilona, Lingauer Mariska, Schwarz Irén, Puffler Aladár, Berger Vilma, Adél és Frigyes, Rosenzweig Gizella, Szőke Ilonka és Endre, Rausch Sarolta és Elza, Fülöp Ida, Hirsch Margit és Alfréd, Havas Géza, Szemenyei Andor, Kann Irén, Ballagi Malvin, Dusárdy Etel, Dióssy Sári, Tóth Katinka és Ilka, Práger Emma, Ilka és Gyula, Seidner Adél és Gizella, Beer Gyula és Lajos, Csávósy Melanie, Gizella és Ignác, Auber Elma és Tódor, Buday Emma, Péchy Márta, Gebhard Feri, Faragó Pista, Goldschmidt Sarolta, Kollerich Margit, Gutman Klementina, Matékovits Irén, Bankos Ilonka és Irénke, Reich Gáspár, Kállay Béla, Düringer Hermin, Maklár Margit, Szilágyi Viktor, Brachfeld Ilona és Arnold, Kéti Laczi és Pista, Reinhardt Mariska, Pongrácz Imre, Drexler Nelli, Stein Rikhard, Pap Ilona, Deutsch Miksa, Horovitz Lajos, Spitzer Pali, Pollák Vilma és Aranka, Révy Laczi. (Dicsérem szép irásodat. F. b.) Springer Ernő, Mendl Hermin, Miklós és Jakab, Finály Lajos és Gábor, Latzkó Klára, Stokinger Mari és Ella.

*

A »KIS LAP« XX. köt. 5 számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Pintér Hermina, Dessewffy Jani és Aurél, Beer Oszkár, Friedmann Béla, Rosenzweig Gizella, Berger Vilma, Adél és Frigyes, Kriszháber Rózsa, Jakab Mariska, Brünauer Jenő, Szentkirályi Palika, Rosenthal Jenő, Dallos Pista, Szőke Ilonka és Endre, Puffler Aladár, Förstner Lajos és Gyula, Bogdánffy Géza, Fein Gizella, Stein Rikhard, Netter Vilma, Kollerich Margit, Berkovits Aranka, Müller Ilonka, Goldschmidt Sarolta, Inczédy Béla, Finály Lajos és Gábor.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budapest, 1881. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.